

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

XLVI. Is, qui in Jus succedit alterius, eo jure, quo ille, uti debebit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

REGULA XLV.

Inspicimus in obscuris, quod est verisimilius, vel quod plerumque fieri consuevit.

Quæres. Quis hujus Regulæ sensus?

R. Quando disponentis mens & voluntas aliunde non constat, nec certa est, sequimur id, quod ponderatis omnibus circumstantiis veritati magis est conforme & proximum, aut in negotiis similibus communiter fieri solitum. Exempla sunt: *immum*. Si quis instituto in hæredem filio extraneum substituat, substitutio sub conditione: Si filius sine liberis decesserit, facta præ-

tumitur. *L. cum avus. 102. ff. de condition. & demonstrat. 2. dum*. Percussio filii à Patre potius correctionis quam vindictæ aut injuriandi causâ facta esse censetur. *L. unsc. C. de emendat. propinquor. 3. tum*. Ex Jure Canonico mulier metu mortis ad Monasterium confugiens & in eo perseverans, quamdiu causa metûs durabat, tacitè professionem emisisse non præsumitur. *Cap. 1. de his, qua vi metûsve caus. Sc.*

REGULA XLVI.

Is, qui in jus succedit alterius, eo jure, quo ille, uti debet.

Quæres primò. Quotuplex est in jure Successor?

R. Pro intelligentia hujus Regulæ, in universalem & particularem distinguendus est Successor. Universalis est, qui in omne sive universum defuncti restatoris jus succedit, ejusdemque per-

sonam ut hæres repræsentat. *L. quoties 9. §. 12. ff. de heredib. instituend. & servus institut. eod. tit.* Et perinde est, sive sit hæres ex alle, aut in tota hæreditate, sive sit hæres ex parte, ut in tertia vel quarta parte hæreditatis: quia hæres in parte, in qua succedit defunctum, uti

uti hæres ex affe eundem in tota repræsentat hæreditate. Inter hæredes universales Rex in Regno, Princeps in Principatu, Prælatus in Abbatia succedentes numerantur. Successor singularis, & particularis est, qui in certa aliqua & singulari re succedit, ut Legatarius, cui in testamento legatum relictum vel in quem ex contractu donationis, cessionis, emptionis, permutationis &c. res quædam est translata.

Quæres *secundo*. Qualiter Regula de Successore universalis est intelligenda?

ꝛ. Successor universalis consequitur jus agendi tam personale quam reale, quod defuncto competebar: è contra Jus agendi, quod aliis contra defunctum competebar, iidem etiam habent contra Successorem universalem. Item Jus excipiendi, quod defunctus habebat in universalem transit Successorem: è contra jus excipiendi, quod alii contra defunctum obtinebant, iidem in universalem Successorem iuste extendunt. Ratio est: quia hæres vel Successor universalis cum defuncto aut antecessore suo fictione Juris una eademque persona esse censetur, una verò eademque persona diverso Jure uti non debet. *Cap. cum in tua. 30. de Decimis.*

Quæres *tertio*. Quæ Regula exempli?

ꝛ. Sequentia. 1mo. Hæredi defuncti aut antecessoris mala fides nocet, ita, ut quamvis in bona fide existat, rem tamen à defuncto vel ejus antecessore mala fide possessam & ad se devolutam præscribere non possit. *L. cum hæres. 11. ff. de divers. temporal. præscript.*

2do. Facto defuncti hæres etiam ex propria persona contravenire nequit, ita, ut si mater paterna filii bona venderit, filius, si hæres esse velit, bona divendita vindicare non valeat, sed doli mali exceptione submoveatur. *L. cum à matre. 14. C. de res vindicet.*

3tio. Successor in Regno, Principatu vel religione pacis fœdera, infeudationes, pactiones publicas, quin & contractus cum subditis ab antecessore initos servare obligatur.

4to. Prælatus ab antecessore gesta rata habere, & pactis nomine Ecclesiæ factis stare debet. *Can. Eleutherius. 30. caus. 18. q. 2.*

5to. In dignitate vel Prælatura Successor rescripta Apostolica ad Antecessorem dignitatis nomine data executioni mandare tenetur. *Cap. quoniam. 14. de offic. delegat.*

6to. Demum Prælatus vi rescripti contra Antecessorem impetrati rectè convenitur. *Cap. significavit. 36. de rescript. cap. dilecti. 17. de foro compet.*

Quæres *quarto*. Qualiter Regula de Successore particulari intelligenda?

ꝛ. Successor in re particulari omnia Jura realia agendi & excipiendi, quæ Antecessor obtinebat, habere non dubitatur, cum res cum quibuscunque oneribus & privilegiis realibus transferatur; sic prædio vendito & tradito aquæ ductus transit ad emptorem. *L. si aqua ductus. 47. C. de contrahend. emption.* Jura tamen & obligationes personales ad Successorem particularem non devolvuntur: hæc enim personam sequuntur, cum illæque extinguuntur; hinc

hinc mala fides legantis, donantis, vendentis, Legatario, Donatario, emptori non adfert nocumentum. *L. an visium. 5. ff. de divers. temporal. prescript.*

Quæres quinto. Quæ ab hac Regula exceptiones?

Pr. Sequentes: *1ma.* Obligatio contractus mandati vel societatis non transit ad hæredes vel Successorem universalem. *L. qui negotia. 34. ff. mandati. L. actione. 65. §. societas. ff. pro socio.*

Secunda. Pœna ab Antecessore ob delictum debita ab universali non est solvenda Successore, ne pœna ulterius progrediatur quàm delictum. *L. sancimus. 22. C. de pœnis.* nisi lis contra defunctum super crimine contestata, vel ex scelere aliquid turpiter acquisitum; tunc enim Successorem vel in solidum, vel in quantum ad eum pervenit, conveniri posse, Juris absolutissimi est. *L. unic. C. ex delictis defunct.*

Tertia. Donationem quam ob donatarii ingratitude revocare potest donator, revocare nequit donatoris

Successor. *Cap. fin. de donat. L. fin. G. de revocand. donat.*

Quarta. Privilegium mariti, quod in restituenda dote ultra id, quod commodè reddere potest, conveniri non valeat, ad hæredes mariti non extenditur. *L. maritum. 12. ff. soluto matrim.*

Quinta. Licet debitor Creditori suo debitum per partes solvere nequeat, si tamen plures debitoris sunt hæredes, quilibet partem suam solvere potest. *L. planè 3. ff. famil. eriscund.*

6ta. Legatarius quamvis legatum suum pro parte acceptare, & pro parte repudiare non valeat; si tamen plures legatarius habeat hæredes, unus legati sui partem acceptare, alter repudiare potest. *L. legatarius. 38. ff. de legat.*

Septima. Clericus hæres laici coram suo iudice conveniendus est. *Can. nullus 1. 6. 33. caus. 11. q. 1.*

Octava. Juspatronatus si à laico ad Ecclesiam transfertur, Ecclesia habet sex menses, quamvis laicus solum quatuor habuerit. *Cap. unic. de iure pat. in 6.*

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Beatrice unica Regis filia, quia à Parente ad invitas nuptias compellebatur, ad Monasterium confugit, ibique habitum recipiens usque ad mortem Patris mansit; (A) postquam egressa Regni prætendebat gubernacula, (B) & adstipulante Ministorum

factione cum Rege A catholicico fœdus & sponsalia contraxit in casum, quo Romanus Pontifex vel eam à votis absolveret, vel ad minus dispensaret. (C) Et eo fœdere subditi plurimum sunt passi obligati summam appromissam solvere, si Regina à fœdere discederet

deret. [D] Accedente Summi Pontificis dispensatione Regis Catholici filio nupsit. (E) Qui mortuam Regina à Rege Acatholico, ut cæteras à Regina initi fœderis condiciones impleret, bello impetitus fuit. (F) Varia quoque debita, quæ Regina tempore regiminis contraxerat, exigebantur. Regina subditis promiserat, quod si fideles manerent, per decennium ab omni ordinaria contributione eos liberos fore. (G)

Votum quoque fecit, quod si ex omnibus hisce emergeret difficultatibus, ad ædem Lauretanam Xenium 20000 imperialium donare vellet. (H) Consiliarii Regis vidui eundem ad nullum horum obligari putant, eò quod conjux defuncta in istis conjuncturis in quibus erat ante matrimonium, quodlibet cui iibet promississet: sed obstitabat Confessarius. (I)

RESOLUTIO.

(A) **M**etus, ex quo *Beatrix* Monasterium ingressa, ut invisas fugeret nuprias, ad extorquendum religionis ingressum, incussus non erat, qualis tamen, ut matrimonium carnale vel spirituale irritum reddat, requiritur in *cap. 1. de his, quæ vi &c.* ideoque tacita vel expressa *Beatricis* professio non obstante *Regul. 45.* valorem habebat.

[B] Fœdus & sponsalia cum Rege Acatholico etiam sub conditione: si Papa absolveret, vel in votis dispensaret, illicita erant, nec obligationem inducebant, cum non detur vinculum iniquitatis. *Arg. cap. quanto 18. de iurejur.*

(C) Fœdere illicito & invalido à Regina contracto subditi non tenentur, & damna ipsis ex hoc emergentia Regina ejusve Successor maritus compensare obligatur, si Regina vitæ suæ tempore hæc non resarcierit, per *Reg. 46.*

(D) Summus Pontifex ex causa publica, ut hic erat, in tolemni religionis voto dispensandi habet potestatem. Est communior Canonistarum sententia, fundata in *cap. unic. de voto in 6.* ubi voti solennitas ex sola constitutione Ecclesiæ dicitur adinventæ.

(E) Successor eodem Jure, quo Regina, contractum iniquum servare non tenebatur,

(F) Promissa tamen subditis facta per eandem *Reg. 46.* solvere debebat.

(G) Similiter reale uxoris votum de præstando Xenio reddere obligatur. *Cap. licet. 6. de voto. L. si quis. 2. ff. de pollucit.*

(H) Regem, quod promissa ex metu facta fuerint, non excusat, metus enim ad ea extorquenda non fuit incussus. Hinc Consiliariis malè consulentibus benè resistebat Confessarius.